

Fond za humanitarno pravo

HIcIndexOut: 133-F117148
Beograd, 30.11.2015.

Država obavezana da plati odštetu zbog ubistva dvoje vojvođanskih Hrvata

Prvi osnovni sud u Beogradu je doneo prvostepenu presudu kojom je u celosti usvojio tužbeni zahtev Stjepana Oskomića iz Kukujevaca i naložio Republici Srbiji da mu isplati milion dinara na ime naknade štete zbog etnički motivisanog ubistva njegovih roditelja Agice i Nikole Oskomić u julu 1993. godine u Kukujevcima (opština Šid). Fond za humanitarno pravo (FHP), koji zastupa Stjepana Oskomića u ovom predmetu, navodi da je ovom presudom, nakon više od devet godina suđenja, postignuta pravda i ispravno utvrđena odgovornost države za teške etnički motivisane povrede ljudskih prava, shodno domaćem i međunarodnom pravu.

U noći između 29. i 30. jula 1993. godine u sremskom selu Kukujevci, Goran Vuković i Pavle Drašković, pripadnici dobrovoljačke jedinice iz Srbije koja je ratovala u okviru Vojske Republike Srpske Krajine, nasilno su ušli u kuću porodice Oskomić. U kući su zatekli Stjepanove roditelje, Nikolu (53) i Agicu (50) Oskomić, kao i osamdesetsedmogodišnju staricu Mariju Tomić, Agičinu tetku. Vuković i Drašković su zatečene ukućane vezali i udarali, da bi ih potom na svirep način ubili hicima iz pištolja u glavu.

Za ovaj zločin [Okružni sud u Sremskoj Mitrovici je 26. aprila 1996. godine osudio](#) Gorana Vukovića na kaznu zatvora od 15 godina za krivična dela *ubistva iz niskih pobuda i izazivanja nacionalne, rasne i verske mržnje, razdora i netrpeljivosti*, a Pavla Draškovića na 10 godina za *ubistvo* jednog drugog lica slovačke nacionalnosti (Stevana Krošlaka iz Sota), kao i za *izazivanje nacionalne, rasne i verske mržnje, razdora i netrpeljivosti*. Pored njih osuđen je i Milan Nikolić zvani „Đeneral” na tri godine i šest meseci, zbog *podstrekavanja na nacionalnu, rasnu i versku mržnju, razdor i netrpeljivost*. [Presudu je potvrdio i Vrhovni sud Srbije](#) 13. septembra 1999. godine.

FHP je u ime Stjepana Oskomića 2006. godine podneo tužbu za naknadu nematerijalne štete protiv Republike Srbije, zbog odgovornosti države za nespriječavanje akata nasilja, propisane članom 180. Zakona o obligacionim odnosima (ZOO). Prvi osnovni sud je presudom iz 2012. godine odbio tužbeni zahtev, uz obrazloženje da su protekli rokovi za podizanje takve tužbe. Ovu presudu je, međutim, rešenjem ukinuo Apelacioni sud u Beogradu u martu ove godine, našavši da prvostepeni sud nije pravilno primenio odredbe ZOO, odnosno da je u ovom predmetu morao primeniti duže rokove zastarelosti predviđene članom 377. ovog zakona, koji se primenjuju kada je šteta prouzrokovana krivičnim delom.

Fond za humanitarno pravo

U skladu sa uputstvima drugostepenog suda, Prvi osnovni sud je ponovio suđenje i našao da, s obzirom na to da je šteta učinjena krivičnim delom, postoji i duži rok za podizanje tužbe za naknadu štete, te da potraživanje nije zastarelo.

FHP ističe da je ovo prva presuda za naknadu štete u vezi sa zločinima prema Hrvatima u Srbiji počinjenim početkom 1990-ih godina. Ubistvo porodice Oskomić deo je serije etnički motivisanih zločina, uperenih prema hrvatskim žiteljima Vojvodine, u periodu 1991–93. godine. Tokom ovog perioda, [dokumentovana](#) su ubistva, batinanja i zlostavljanja, pretnje, podmetanja bombi i požara, izvršena sa ciljem stvaranja pritiska na vojvođanske Hrvate da se isele u Hrvatsku. Glavni inspiratori ovih događaja bili su članovi Srpske radikalne stranke i drugih nacionalističkih stranaka, kao i pojedini Srbi iz Hrvatske. Za ove zločine Tužilaštvo Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) podiglo je [optužnicu protiv Vojislava Šešelja](#), kojom ga između ostalog tereti da je planirao, naredio, podstrekavao, izvršio ili pomagao progon hrvatskog civilnog stanovništva u delovima Vojvodine. O pojedinostima i obimu progona pred ovim sudom [svedočile su same žrtve](#), a o posledicama [eksperti demografske struke](#).